

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM OCENIANIA, KLASYFIKOWANIA I PROMOWANIA ORAZ PRZEPROWADZANIA EGZAMINÓW

Podstawa prawna: Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. art. 44zq ustawy (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.)

Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w publicznych szkołach artystycznych z dnia 24 sierpnia 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1258)

§1.

1. Wewnątrzszkolny system oceniania określa warunki i sposoby oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów w Państwowej Szkole Muzycznej I i II st. w Pabianicach.
2. System określa zasady usprawiedliwiania nieobecności uczniów na zajęciach edukacyjnych i egzaminach oraz metody postępowania w przypadku nieobecności.

§2.

1. Ocenianie wewnątrzszkolne osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez niego wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę oraz formułowaniu oceny.
2. Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:
  - a. poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych,
  - b. motywowanie ucznia do dalszej pracy,
  - c. dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w uczeniu się i uzdolnieniach uczniów,
  - d. umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej,
  - e. pomóc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju.

§ 3

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów przeprowadza się zgodnie z przyjętym przez szkołę systemem wewnątrzszkolnego oceniania.
2. Ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje:
  - a. formułowanie przez nauczyciela wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych półrocznych i końcoworocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych,
  - b. bieżące ocenianie i półroczne klasyfikowanie według skali i w formach przyjętych w szkole,

- c. ustalanie ocen klasyfikacyjnych końcoworocznych z obowiązkowych i zajęć edukacyjnych,
- d. przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych, promocyjnych i poprawkowych,
- e. ustalanie warunków i trybu uzyskania wyższych niż przewidywane końcoworocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych,
- f. ustalenie innych form prezentacji umiejętności uczniów,
- g. Ustalanie warunków i sposobu przekazywania rodzicom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia (Art. 44b p. 7 Ust. o systemie oświaty)

§ 4

1. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz rodziców (prawnych opiekunów) o:
  - a. wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i końcoworocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i nadobowiązkowych zajęć edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania,
  - b. sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia,
  - c. sposobach informowania rodziców (opiekunów) ucznia o osiągniętych wynikach,
  - d. warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana końcoworocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych zajęć edukacyjnych,
  - e. braku możliwości podwyższenia oceny uzyskanej w trybie egzaminu komisyjnego.
2. W każdym roku szkolnym w ciągu pierwszego miesiąca pracy, nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne podają informacje o wymaganiach edukacyjnych dotyczących:
  - a. materiału nauczania,
  - b. systemu oceniania,
  - c. organizacji procesu dydaktycznego,
  - d. planowanych egzaminów, przestuchań, popisów, sprawdzianów czy konkursów,
  - e. sposobów współpracy nauczyciela z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia.
3. Nauczyciel jest obowiązany, na podstawie opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej, albo niepublicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej w tym niepublicznej poradni specjalistycznej, o której mowa w art. 71b ust. 3b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, dostosować wymagania edukacyjne, o których mowa w ust. 1a do indywidualnych potrzeb ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostaniu tym wymaganiom.
4. W przypadku trudności ucznia w przyswajaniu sobie wiadomości i umiejętności wymaganych programem nauczania, nauczyciel jest zobowiązany poinformować rodziców (prawnych opiekunów) o zaistniałym problemie i propozycji działań zaradczych; zaleca się formę pisemną

§ 5.

1. Oceny są jawne zarówno dla ucznia jak i jego rodziców (prawnych opiekunów).
2. Wszystkie oceny ucznia powinny być uwidocznione w dzienniku lekcyjnym, w tym:
  - a. z ogólnomuzycznych zajęć edukacyjnych oceny częściowe winny być wyrażone w stopniach w skali 1 - 6,
  - b. z indywidualnych zajęć edukacyjnych comiesięczna ocena za postępy w nauce winna być wyrażona w skali 1 - 6.
3. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę.
4. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne ucznia są udostępniane uczniowi lub jego rodzicom (prawnym opiekunom).

§ 6.

1. W uzasadnionych przypadkach uczeń może być zwolniony na czas określony z zajęć chóru
2. Dyrektor szkoły zwalnia ucznia z zajęć chóru na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach uczestniczenia w tych zajęciach, wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii.
3. W przypadku zwolnienia ucznia z części zajęć edukacyjnych w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się "zwolniony" albo „zwolniona”.
4. Dyrektor szkoły artystycznej, na wniosek rodziców albo pełnoletniego ucznia, może zwolnić ucznia z realizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych artystycznych, jeżeli uczeń zrealizował te zajęcia w szkole artystycznej w zakresie zgodnym z podstawą programową kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego, zwaną dalej „podstawą programową”. W dokumentacji przebiegu nauczania wpisuje się ocenę klasyfikacyjną uzyskaną przez ucznia w klasie, w której zakończyła się realizacja danych zajęć edukacyjnych.
5. Dyrektor szkoły artystycznej, na wniosek pełnoletniego ucznia, może zwolnić go z realizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych artystycznych, jeżeli uczeń zrealizował w uczelni treści kształcenia odpowiadające treściom nauczania danych zajęć edukacyjnych określonym w podstawie programowej. W dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „zwolniony” albo „zwolniona”.
6. Zwolnienie ucznia z realizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych artystycznych, o którym mowa w ust. 4 i 5, następuje odpowiednio na podstawie świadectwa szkolnego promocyjnego, świadectwa ukończenia szkoły artystycznej, dyplomu ukończenia szkoły artystycznej, dyplomu ukończenia studiów wyższych, indeksu lub innego dokumentu potwierdzającego odpowiednio zrealizowanie danych zajęć edukacyjnych lub treści kształcenia.

§ 7.

1. Klasyfikacja półroczna i końcoworoczna polega na ustalaniu ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych określonych w szkolnym planie nauczania lub zaliczeniu zajęć, w których uczeń uczestniczył.
2. Klasyfikowanie uczniów przeprowadza się dwa razy w każdym roku szkolnym pod koniec każdego półrocza

3. Półrocze pierwsze trwa od początku roku szkolnego do ostatniego dnia przed feriami zimowymi, nie dłużej jednak niż do 31 stycznia; półrocze drugie trwa od pierwszego dnia po zakończeniu półrocza pierwszego do zakończenia zajęć edukacyjnych w roku szkolnym.
4. Przed końcowym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej poszczególni nauczyciele zobowiązani są do poinformowania ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanych dla niego ocenach klasyfikacyjnych:
  - a. z ogólnomuzycznych zajęć edukacyjnych na 10 dni przed posiedzeniem rady pedagogicznej; o przewidywanej ocenie niepromującej obowiązuje pisemna forma zawiadomienia.
  - b. z zajęć edukacyjnych, z których ocena ustalana jest komisyjnie na egzaminie - bezpośrednio po egzaminie.
5. Oceny klasyfikacyjne końcoworoczne, półroczne i bieżące ustala się w stopniach według skali:
  - a. celujący - 6 oznacza, że osiągnięcia ucznia wyraźnie wykraczają poza wymagania edukacyjne,
  - b. bardzo dobry - 5 oznacza, że uczeń całkowicie spełnia wymagania edukacyjne,
  - c. dobry - 4 oznacza, że spełnianie wymagań edukacyjnych nie jest pełne, ale nie przewiduje się trudności w dalszym kształceniu
  - d. dostateczny - 3 oznacza, że uczeń spełnił jedynie podstawowe wymagania edukacyjne, co może oznaczać trudności w dalszym kształceniu,
  - e. dopuszczający - 2 oznacza, że spełnienie wymagań edukacyjnych jest minimalne i poważnie utrudni, a nawet uniemożliwi dalsze kształcenie,
  - f. niedostateczny - 1 oznacza, że uczeń wyraźnie nie spełnia wymagań edukacyjnych, co uniemożliwia mu dalsze kształcenie.
6. Ocena klasyfikacyjna nie musi być średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.
7. Nauczyciel ogólnomuzycznych zajęć edukacyjnych w ocenie klasyfikacyjnej może uwzględnić wyniki, o którym mowa w §13 ust.7
8. W szkole nie ustala się oceny z zachowania.

§ 8.

Opis wymagań na poszczególne oceny dla grup przedmiotów i specjalności zawarty jest w Przedmiotowym Systemie Oceniania.

§ 9.

1. Ocenę klasyfikacyjną końcoworoczną ustala nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne za wyjątkiem ocen ustalanych przez komisje egzaminacyjne z zajęć edukacyjnych:
  - a) instrument główny,
  - b) fortepian obowiązkowy w PSM II stopnia.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do uczniów kl. I PSM I st. oraz kl. VI PSM II st. w odniesieniu do instrumentu głównego. Ocenę w tym przypadku ustala nauczyciel.

3. Do przeprowadzenia egzaminu promocyjnego dyrektor szkoły powołuje komisję egzaminacyjną, zwaną dalej "komisją" zgodnie z brzmieniem §. 14. ust. 1 rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w publicznych szkołach artystycznych.

4. Ocenę z egzaminu promocyjnego proponuje i uzasadnia nauczyciel prowadzący z uczniem dane zajęcia edukacyjne.

5. Ocenę z egzaminu promocyjnego ustala się w wyniku dyskusji na zasadzie jednomyślności. W przypadku rozbieżności ocenę ustala się jako średnią z ocen proponowanych przez poszczególne osoby wchodzące w skład komisji. Ocenę ustala się w stopniach według skali:

a) celujący

b) bardzo dobry

c) dobry

d) dostateczny

e) dopuszczający

f) niedostateczny

6. Przy ocenie z egzaminu promocyjnego uwzględnia się w szczególności jakość wykonania artystycznego oraz wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć edukacyjnych.

7. Z przeprowadzonego egzaminu promocyjnego sporządza się protokół zgodnie z brzmieniem §. 14 ust. 6 rozporządzenia.

8. Terminy egzaminów promocyjnych wyznacza dyrektor szkoły w porozumieniu z kierownikami sekcji. Ogłoszenie terminu egzaminów winno nastąpić nie później niż na 4 tygodnie przed rozpoczęciem pierwszego z nich.

9. Uczniowie, którzy z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie przystąpili do egzaminu promocyjnego w wyznaczonym terminie, mogą przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły do końca roku szkolnego.

10. Rada pedagogiczna może zwolnić ucznia z egzaminu promocyjnego, o którym mowa w ust. 1 w następujących przypadkach:

a) choroby wymagającej dłuższej rekonwalescencji uniemożliwiającej przygotowanie się ucznia do egzaminu promocyjnego na wniosek rodzica (opiekuna prawnego) lub pełnoletniego ucznia,

b) na wniosek nauczyciela, jeżeli uczeń w okresie krótszym niż 6 tygodni przed egzaminem uczestniczył w konkursie ogólnopolskim lub międzynarodowym.

11. W przypadku zwolnienia ucznia z egzaminu promocyjnego ocenę - zgodnie z ust. 1 - wystawia nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne.

12. Laureaci ogólnopolskich konkursów, przesłuchań i przeglądów w zakresie przedmiotów artystycznych, których organizatorem jest Centrum Edukacji Artystycznej, otrzymują odpowiednio z

danych zajęć artystycznych celującą ocenę końcoworoczną a w przypadku instrumentu głównego, są zwolnieni z egzaminu promocyjnego.

§ 10.

1. Uczeń może być nieklasyfikowany z jednego, kilku lub wszystkich zajęć edukacyjnych, jeżeli nauczyciel nie miał podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania.
2. Uczeń nieklasyfikowany, w przypadku gdy jego nieobecności na zajęciach edukacyjnych są usprawiedliwione, może zdawać egzamin klasyfikacyjny.
3. Uczeń nieklasyfikowany z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności na prośbę ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) może zdawać egzamin klasyfikacyjny za zgodą rady pedagogicznej.
4. Egzamin klasyfikacyjny z zajęć artystycznych przeprowadza się w formie pisemnej, ustnej, praktycznej lub mieszanej. Formę egzaminu klasyfikacyjnego ustala dyrektor szkoły (§. 15 ust 2 rozp.)
5. Egzamin klasyfikacyjny z zajęć edukacyjnych wymienionych w § 9. ust. 1 przeprowadza komisja egzaminacyjna w składzie określonym w § 9. ust. 3. Egzamin klasyfikacyjny z pozostałych zajęć edukacyjnych przeprowadza komisja w składzie opisanym w §. 15 p. 4 rozp.
6. Termin końcoworocznego egzaminu klasyfikacyjnego wyznacza dyrektor szkoły.
7. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się nie później niż w dniu poprzedzającym dzień zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Termin egzaminu klasyfikacyjnego uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami.
8. Uczeń, który z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie przystąpił do egzaminu klasyfikacyjnego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły.
9. Z przeprowadzonego egzaminu klasyfikacyjnego sporządza się protokół zgodnie z §. 14 p 6 rozp Do protokołu dołącza się pisemne prace ucznia lub pisemną informację o odpowiedziach ucznia. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.
10. W przypadku nieklasyfikowania ucznia z zajęć edukacyjnych, w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się "nieklasyfikowany".

§ 11.

Uczniowi realizującemu indywidualny program lub tok nauki na podstawie odrębnych przepisów wyznacza się egzamin klasyfikacyjny z zajęć edukacyjnych objętych indywidualnym programem lub tokiem nauki.

§ 12.

1. W uzasadnionych przypadkach uczeń może, na wniosek rodziców lub opiekunów prawnych, za zgodą rady pedagogicznej, realizować obowiązkowe zajęcia edukacyjne określone w planie nauczania danej klasy w ciągu dwóch kolejnych lat, w łącznym wymiarze godzin nie przekraczającym wymiaru godzin dla tej klasy.

2. Wniosek wraz z uzasadnieniem składa się na piśmie nie później niż do dnia 30.09 danego roku szkolnego.
3. Rada pedagogiczna rozpatruje wniosek nie później niż do dnia 15.10
4. Dyrektor szkoły artystycznej niezwłocznie informuje na piśmie rodziców lub pełnoletniego ucznia o wyrażeniu przez radę pedagogiczną zgody na realizowanie przez ucznia obowiązkowych zajęć edukacyjnych w ciągu dwóch kolejnych lat, albo niewyrażeniu takiej zgody wraz z podaniem przyczyny. (§. 22 p. 2-4 rozp.)
5. Uczeń, o którym mowa w ust. 1 nie jest klasyfikowany w pierwszym roku realizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych określonych w planie nauczania danej klasy.

§ 13.

1. Nauczyciele poszczególnych zajęć edukacyjnych oraz kierownicy sekcji (w uzgodnieniu z poszczególnymi nauczycielami - członkami sekcji) mogą organizować inne formy weryfikacji umiejętności uczniów.
2. Sekcje skupiające nauczycieli przedmiotu głównego mogą organizować przesłuchania półroczne.
3. Przesłuchanie półroczne dotyczy uczniów PSM II st. Szczegółowe zasady dotyczące przesłuchań w PSM I st. ustalają kierownicy sekcji.
4. Ocenę na koniec klasy I oraz z przesłuchania półrocznego wystawia nauczyciel.
5. Uczeń może być zwolniony z przesłuchania półrocznego w następujących przypadkach:
  - a) na wniosek rodziców (opiekunów prawnych) lub pełnoletniego ucznia w przypadku choroby wymagającej dłuższej rekonwalescencji lub innych sytuacji losowych uniemożliwiających przygotowanie się ucznia do przesłuchania,
  - b) na wniosek nauczyciela jeżeli uczeń w okresie krótszym niż 6 tygodni przed przesłuchaniem semestralnym uczestniczył w konkursie regionalnym, ogólnopolskim lub międzynarodowym,
6. przepisy ust. 5 nie dotyczą klas programowo najwyższych.
7. Nauczyciele ogólnomuzycznych zajęć edukacyjnych mogą organizować sprawdziany na zakończenie pełnego cyklu kształcenia z danych zajęć edukacyjnych.

§ 14.

1. Nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych, przesłuchaniach i egzaminach powinny być usprawiedliwione.
2. Usprawiedliwienie nieobecności ucznia na przesłuchaniu i egzaminie może nastąpić na podstawie:
  - a) zwolnienia lekarskiego,
  - b) pisemnego zaświadczenia rodziców (prawnych opiekunów) o wypadku losowym uniemożliwiającym przystąpienie do egzaminu,
  - c) innych dokumentów potwierdzających niemożność przystąpienia do przesłuchania i egzaminu.

3. W przypadku usprawiedliwionej nieobecności ucznia dyrektor w porozumieniu z nauczycielem prowadzącym zajęcia edukacyjne i rodzicami (prawnymi opiekunami) wyznacza inny termin egzaminu, z wyjątkiem sytuacji opisanych w § 9 ust. 10a)

4. Usprawiedliwienie nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych może nastąpić w formie:

a) osobistego usprawiedliwienia przez ucznia w przypadku pojedynczych nieobecności (do czterech w semestrze),

b) pisemnego lub osobistego usprawiedliwienia od rodziców (prawnych opiekunów),

c) pisemnego usprawiedliwienia od pełnoletniego ucznia.

§ 15.

1. W przypadku przedłużających się nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych (powyżej 4) nauczyciel jest zobowiązany poinformować o tym dyrektora szkoły (wpis do zeszytu nieobecności uczniów).

2. Dyrektor szkoły pisemnie zawiadamia rodziców (prawnych opiekunów) ucznia o jego nieobecnościach.

3. W przypadku braku reakcji ze strony rodziców (prawnych opiekunów) dyrektor wysyła ponowny monit wraz z żądaniem osobistego wyjaśnienia przez rodziców (prawnych opiekunów) nieobecności ucznia.

4. W przypadku dalszego braku reakcji ze strony rodziców (prawnych opiekunów) i dalszej nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych dyrektor kieruje kolejne pismo do rodziców (prawnych opiekunów) wraz z zawiadomieniem, iż dalszy brak usprawiedliwienia nieobecności ucznia spowoduje skreślenie go z listy uczniów po upływie dwóch tygodni od daty wysłania pisma.

5. Czynności opisane w ust. 1-5 nie mogą trwać krócej niż 2 miesiące oraz nie dłużej niż 3 miesiące

§ 16.

1. Uczeń, który bez usprawiedliwienia nie zgłosił się na egzamin podlega skreśleniu z listy uczniów.

2. Uczeń, który opuścił ponad 50% zajęć lekcyjnych danego przedmiotu obowiązkowego, nie usprawiedliwił nieobecności i nie wystąpił o egzamin klasyfikacyjny podlega skreśleniu z listy uczniów.

3. Skreślenia dokonuje dyrektor szkoły w trybie decyzji administracyjnej.

4. O skreśleniu ucznia z listy dyrektor powiadamia radę pedagogiczną na najbliższym posiedzeniu.

5. Od decyzji dyrektora o skreśleniu ucznia z listy uczniów z powodu nieobecności nie uzasadnionych wypadkami losowymi przysługuje uczniowi lub jego rodzicom (prawnym opiekunom) odwołanie się do rady pedagogicznej.

§ 17.

Promowanie polega na zatwierdzeniu przez radę pedagogiczną wyników klasyfikacji końcoworocznej i obejmuje podjęcie uchwał o:

1. Promowaniu uczniów do klas programowo wyższych lub ukończeniu szkoły.
2. Promowaniu uczniów poza normalnym trybem.
3. Dopuszczeniu do egzaminu dyplomowego w PSM II stopnia uczniów klasy programowo najwyższej i eksternistów.
4. Wyróżnieniu uczniów.
5. Skreśleniu z listy uczniów.

§ 18.

1. Uczeń szkoły muzycznej I st. otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, jeżeli otrzymał ocenę klasyfikacyjną wyższą od dopuszczającej z zajęć edukacyjnych:
  - a. instrument główny
  - d. kształcenie słuchu
2. Uczeń szkoły muzycznej II st. otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, jeżeli otrzymał ocenę klasyfikacyjną wyższą od dopuszczającej z zajęć edukacyjnych:
  - a. instrument główny
  - b. kształcenie słuchu
3. Uczeń, który w wyniku klasyfikacji końcoworocznej uzyskał z obowiązkowych zajęć edukacyjnych średnią ocen co najmniej 4,75 i co najmniej ocenę bardzo dobrą z przedmiotu głównego otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej z wyróżnieniem.

§ 19.

1. Ustalona przez nauczyciela i zatwierdzona przez radę pedagogiczną ocena klasyfikacyjna końcoworoczna niedostateczna lub - w przypadku zajęć edukacyjnych wymienionych w § 18 ust. 2b dopuszczająca - może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego.
2. Ocena klasyfikacyjna końcoworoczna ustalona przez komisję w trybie egzaminu promocyjnego nie może być zmieniona.
3. Uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej otrzymał negatywną ocenę klasyfikacyjną z jednego albo dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych, może przystąpić do egzaminu poprawkowego z tych zajęć.
4. Decyzję o przeprowadzeniu egzaminu poprawkowego podejmuje rada pedagogiczna na prośbę ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów).
5. Termin egzaminu poprawkowego wyznacza dyrektor szkoły do końca roku szkolnego.
6. Do przeprowadzenia egzaminu poprawkowego dyrektor szkoły powołuje komisję zgodnie z brzmieniem § 16 ust. 5 rozp.

7. Nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne - może być zwolniony z udziału w pracy komisji na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach. W takim przypadku dyrektor szkoły powołuje w skład komisji innego nauczyciela tego samego lub pokrewnego przedmiotu.
8. Z przeprowadzonego egzaminu poprawkowego sporządza się protokół zgodnie z §. 17 ust.9 rozp. Do protokołu załącza się pisemne prace ucznia lub zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.
9. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu poprawkowego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły artystycznej nie później niż do końca września.

§ 20.

1. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że końcoworoczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny, z zastrzeżeniem § 19 ust. 2. Zastrzeżenia zgłasza się od dnia ustalenia rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, nie później jednak niż w terminie 2 dni roboczych od dnia zakończenia rocznych zajęć dydaktycznych.
2. W przypadku stwierdzenia, że końcoworoczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny, dyrektor szkoły powołuje komisję, która przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia, odpowiednio w formie praktycznej albo pisemnej i ustnej, oraz ustala końcoworoczną oceną klasyfikacyjną z danych zajęć edukacyjnych.
3. Termin sprawdzianu, o którym mowa w ust. 2 wyznacza dyrektor szkoły w uzgodnieniu z uczniem i jego rodzicami (prawnymi opiekunami).
4. W skład komisji wchodzi:
  - a. dyrektor szkoły albo nauczyciel zajmujący w tej szkole inne stanowisko kierownicze - jako przewodniczący komisji,
  - b. nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne,
  - c. nauczyciel współprowadzący z uczniem zajęcia z zespołu instrumentalnego w szkole muzycznej I st.
  - d. Nauczyciel lub nauczyciele prowadzących takie same lub pokrewne zajęcia edukacyjne
5. Nauczyciel, o którym mowa w ust. 4b i c może być zwolniony z udziału w pracy komisji na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach. W takim przypadku dyrektor szkoły powołuje innego nauczyciela prowadzącego takie same zajęcia edukacyjne, z tym, że powołanie nauczyciela zatrudnionego w innej szkole następuje w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły.
6. Ustalona przez komisję (o której mowa w ust. 2) końcoworoczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych nie może być niższa od ustalonej wcześniej oceny. Ocena ustalona przez komisję jest ostateczna. W przypadku końcoworocznej oceny niedostatecznej (lub dopuszczającej z przedmiotów wymienionych w § 18 ust. 2 i 3), uczniowi przysługuje prawo do egzaminu poprawkowego: jak w § 19 ust. 3 Statutu PSM II st. W Pabianicach.
7. Z prac komisji sporządza się protokół, zgodnie z §. 17 ust. 9 rozp.

8. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.
9. Do protokołu, o którym mowa w ust. 7, dołącza się pisemne prace ucznia lub informację o ustnych odpowiedziach ucznia.
10. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do sprawdzianu, o którym mowa w ust. 2, w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, wyznaczonym przez dyrektora szkoły.

§ 21.

1. Uczeń, który nie spełnił warunków określonych w § 18 lub nie zdał egzaminu poprawkowego podlega skreśleniu z listy uczniów, chyba że rada pedagogiczna na wniosek rodziców lub pełnoletniego ucznia wyrazi zgodę na powtarzanie klasy.
2. Wniosek wraz z uzasadnieniem składa się na piśmie nie później niż na 7 dni przed dniem zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych
3. Rada pedagogiczna rozpatruje wniosek nie później niż w dniu zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych
4. Dyrektor szkoły niezwłocznie informuje na piśmie rodziców albo pełnoletniego ucznia o wyrażeniu przez radę pedagogiczną zgody na powtarzanie przez ucznia klasy, albo niewyrażeniu takiej zgody wraz z podaniem przyczyny (§. 21 p 2-4 rozp.)
5. W ciągu całego cyklu kształcenia w danym typie szkoły uczeń może powtarzać klasę tylko jeden raz.

§ 22.

Uczeń może realizować indywidualny program lub tok nauki oraz być klasyfikowany i promowany poza normalnym trybem na warunkach określonych w odrębnych przepisach.

§ 23.

1. Uczeń kończy Państwową Szkołę Muzyczną I stopnia jeżeli na zakończenie klasy programowo najwyższej spełnił warunki określone w § 18.

§ 24.

Uczeń kończy Państwową Szkołę Muzyczną II stopnia po uzyskaniu pozytywnego wyniku egzaminu dyplomowego.

§ 25.

1. Uczeń, który w wyniku klasyfikacji końcowej, na którą składają się końcoworoczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkujących zajęć edukacyjnych uzyskane w klasie programowo najwyższej oraz końcoworoczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, których realizacja zakończyła się w klasach programowo niższych, uzyskał średnią ocen co najmniej 4,75 i co najmniej ocenę bardzo dobrą z przedmiotu głównego kończy szkołę z wyróżnieniem.

§ 26.

Egzamin dyplomowy jest formą komisyjnej oceny poziomu przygotowania zawodowego uczniów klasy programowo najwyższej w PSM II stopnia.

1. Do egzaminu dyplomowego może przystąpić uczeń, który w wyniku klasyfikacji końcowej otrzymał pozytywne oceny klasyfikacyjne ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych.
2. Do ucznia, który nie spełnił warunku, o którym mowa w ust.1 ma zastosowanie §19 i 21
3. Egzamin dyplomowy obejmuje:
  - a) część praktyczną, polegającą na wykonaniu recitalu dyplomowego w zakresie przedmiotu głównego, którego program umożliwia ocenę poziomu przygotowania zawodowego; recital wykonuje się z udziałem publiczności; dopuszcza się możliwość podzielenia recitalu na dwie części wykonywane w różnych terminach,
  - b) część teoretyczną sprawdzającą wiedzę z zakresu jednego z następujących zajęć edukacyjnych artystycznych:
    - historii muzyki z literaturą muzyczną
    - kształcenia słuchu
    - harmonii praktycznej.
4. Uczeń dokonuje wyboru zajęć edukacyjnych artystycznych, o których mowa w ust. 3 b i informuje o tym dyrektora szkoły artystycznej nie później niż na 30 dni przed terminem egzaminu dyplomowego.
5. Egzamin dyplomowy w części teoretycznej jest przeprowadzany w formie pisemnej, ustnej, praktycznej lub mieszanej. Formę części teoretycznej ustala dyrektor szkoły.
6. Nauczyciele poszczególnych zajęć edukacyjnych objętych egzaminem dyplomowym, nie później niż na 5 miesięcy przed terminem egzaminu dyplomowego, informują uczniów klas programowo najwyższych o:
  - a) formie części teoretycznej ustalonej przez dyrektora szkoły,
  - b) zakresie obowiązujących treści nauczania, stanowiących podstawę przygotowania zadań egzaminacyjnych,
  - c) programie recitalu dyplomowego.
7. Komisję dyplomową, zwaną w Ustawie Państwową Komisją Egzaminacyjną, powołuje dyrektor specjalistycznej jednostki nadzoru na wniosek dyrektora szkoły, złożony nie później niż na 30 dni przed terminem przeprowadzenia egzaminu dyplomowego. Dyrektor specjalistycznej jednostki nadzoru wyznacza przewodniczącego komisji spośród nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze w szkole, nie później niż na 21 dni przed terminem przeprowadzenia egzaminu dyplomowego, upoważniając przewodniczącego do powołania, w terminie 14 dni, pozostałych członków komisji.

8. Termin przeprowadzenia poszczególnych części egzaminu dyplomowego wyznacza dyrektor szkoły w terminach niekolidujących ze zdawanymi przez uczniów egzaminami w zakresie egzaminu maturalnego.
9. Laureat olimpiady artystycznej oraz laureat konkursu, których organizatorem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub specjalistyczna jednostka nadzoru jest zwolniony z części teoretycznej egzaminu dyplomowego w zakresie, który obejmowała olimpiada lub konkurs. Zwolnienie jest równoznaczne z uzyskaniem najwyższej pozytywnej oceny z tej części egzaminu.
10. Uczniowie niepełnosprawni przystępują do egzaminu dyplomowego w powszechnie obowiązującym terminie. W uzasadnionych przypadkach przewodniczący komisji dyplomowej zezwala na przeprowadzenie części teoretycznej lub części praktycznej egzaminu dyplomowego w wydzielonej sali lub w domu ucznia, ustalając warunki i sposób przeprowadzenia egzaminu odpowiednie do możliwości ucznia
11. Skład oraz tryb pracy komisji dyplomowej oraz zespołów egzaminacyjnych określają §29 i 30 rozporządzenia.
12. Obserwatorami egzaminu dyplomowego mogą być przedstawiciele ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa jest w art. 32a ust.1 Ustawy. Obserwatorzy nie uczestniczą w przeprowadzaniu egzaminu dyplomowego ani ustalaniu jego wyników.
13. Procedurę przygotowania oraz zasady przechowywania zestawów zadań egzaminacyjnych określa § 32 rozporządzenia.
14. a) Egzamin dyplomowy w części teoretycznej trwa nie dłużej niż 60 minut, z których w przypadku części teoretycznej przeprowadzanej w formie ustnej, uczeń otrzymuje 20 minut na przygotowanie odpowiedzi.
b) Uczeń losuje jeden zestaw zadań egzaminacyjnych. Zamiana wylosowanego zestawu zadań egzaminacyjnych na inny jest niedozwolona.
c) Po wylosowaniu zestawu zadań egzaminacyjnych uczeń nie opuszcza sali przed zakończeniem egzaminu. W uzasadnionych przypadkach przewodniczący zespołu egzaminacyjnego może zezwolić uczniowi na opuszczenie Sali, po zapewnieniu warunków wykluczających możliwość kontaktowania się ucznia z innymi osobami, z wyjątkiem osób udzielających pomocy medycznej. Opuszczenie sali przed zakończeniem egzaminu w innych przypadkach jest równoznaczne z odstąpieniem od egzaminu dyplomowego.
15. Egzamin dyplomowy ocenia się w stopniach według skali, o której mowa w § 5. ust. 2.
16. Ocenę części praktycznej oraz części teoretycznej egzaminu dyplomowego ustala zespół egzaminacyjny
17. Ocenę proponuje i uzasadnia nauczyciel prowadzący z uczniem dane zajęcia edukacyjne. W przypadku nieobecności nauczyciela prowadzącego z uczniem dane zajęcia edukacyjne, ocenę proponuje i uzasadnia inny nauczyciel wchodzący w skład zespołu egzaminacyjnego, wskazany przez przewodniczącego zespołu.
18. Ocenę ustala się w wyniku dyskusji na zasadzie jednomyślności. W przypadku rozbieżności ocenę ustala się jako średnią z ocen proponowanych przez poszczególne osoby wchodzące w skład

zespołu egzaminacyjnego i zaokrągliła do pełnych stopni odpowiednio w górę - przy uzyskaniu co najmniej 0,5 stopnia albo w dół - przy uzyskaniu mniej niż 0,5 stopnia. Ocena wystawiona przez zespół egzaminacyjny jest ostateczna.

19. Uczeń zdał egzamin dyplomowy, jeżeli otrzymał:

- a) w części praktycznej – ocenę wyższą od dopuszczającego
- b) w części teoretycznej – ocenę wyższą od dopuszczającego z kształcenia słuchu, ocenę wyższą od niedostatecznego z historii muzyki z literaturą muzyczną albo harmonii praktycznej

20. Dla każdego ucznia sporządza się indywidualny protokół z egzaminu dyplomowego, którego zawartość określa §36 Rozporządzenia.

21. Uczeń, który z przyczyn nieusprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu dyplomowego albo przerwał egzamin dyplomowy w części praktycznej lub części teoretycznej, podlega skreśleniu z listy uczniów. Ponowne przystąpienie do egzaminu dyplomowego może nastąpić w trybie egzaminu eksternistycznego.

22. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu dyplomowego albo przerwał egzamin dyplomowy, może do niego przystąpić w dodatkowym terminie, ustalonym przez przewodniczącego komisji dyplomowej, nie później niż do dnia 30 września danego roku.

23. Uczeń, który nie zdał egzaminu dyplomowego w całości albo w części teoretycznej lub części praktycznej, może przystąpić do egzaminu poprawkowego odpowiednio z całości lub danej części egzaminu dyplomowego, w terminie ustalonym przez przewodniczącego komisji dyplomowej, nie później niż do dnia 30 września danego roku.

24. Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego, o którym mowa w ust. 21 lub nie przystąpił do egzaminu dyplomowego lub jego części w dodatkowym terminie, może przystąpić do egzaminu dyplomowego wyłącznie w trybie egzaminu eksternistycznego.

25. Przewodniczący komisji dyplomowej, w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu dyplomowego, może zawiesić egzamin dyplomowy, powiadamiając o tym ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

26. W przypadku, o którym mowa w ust. 23, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego powołuje komisję w celu wyjaśnienia okoliczności zdarzeń i ustalenia odpowiedzialności uczniów oraz członków państwowej komisji egzaminacyjnej. Na podstawie ustaleń komisji minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zarządza kontynuację egzaminu dyplomowego albo unieważnia egzamin dyplomowy i zarządza jego ponowne przeprowadzenie. Unieważnienie egzaminu dyplomowego może nastąpić zarówno w stosunku do wszystkich, jak i poszczególnych uczniów.

27. Termin ponownego egzaminu dyplomowego, o którym mowa w ust.24, ustala dyrektor szkoły w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

28. Kwestie sporne między uczniem a komisją dyplomową, wynikające ze stosowania przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu dyplomowego, rozstrzyga minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

